

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 33
Seriscrii pe scrisoare și pe
păcșuni. — Manuscrisuri nu se
primesc
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dănuț în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL IX.

„Gazeta” iese în mâ-care di.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dănuț în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 231.

Brașov, Sâmbătă 18 (30) Octomvre

1897.

Grațierea lui Bartha.

Nu putem trece cu vederea ca-
sul caracteristic cu grațierea dia-
ristului ungar Nicolae Bartha.

Este știut, că procesul în con-
tra lui Bartha s'a fost intentat de
Wekerle încă de pe când acesta era
ministru-președinte, pentru nisece ar-
ticolii, în cari guvernul fusese invi-
nit, că a premiat cu favoruri ma-
teriale pe aceia, cari au cumpărat
pe atunci nisece foi opoziționale ca
„Pesti Naplo” ș. a. A mai fost acu-
sat deodată cu el și Hollo. Acesta,
neputând să fiă de față la pertracta-
rea finală a fost judecat *in contu-
maciam*, care sentință însă n'a putut
să fiă executată, fiind-că acusatul
trebuia să fiă încă odată citat ina-
ntea tribunalului.

Bartha a fost însă condamnat
la 6 luni închisore, și sentința, după
respingerea apelațiunilor a intrat în
vigore, pre când în ce privesce pe
Hollo totă afacerea s'a prescris. Prie-
tenii lui Bartha s'au gândit să in-
pedece, executarea sentinței prin aceea
că vor stăru ca Bartha, care era
deputat, să nu fiă estradat de câtră
cameră. Intr'aceia însă camera a
fost disolvată și Bartha n'a mai fost
ales deputat. Cu toate astea execu-
tarea sentinței fu amânată din cauză
că Bartha se bolnăvise.

În cele din urmă Bartha a adre-
sat Majestății Sale, prin intervenirea
contelui Stefan Karolyi, o petițiă de
grațiere la Ischl. Acesta petițiă se
fi fost imediat provădută cu „marea
semnătură”, cerându-se printr'asta a
se face monarhului un raport amē-
nunțit asupra afacerii.

Se dice acum, că raportul acesta
la început a fost făcut în favorul
grățierii. Ajungând însă raportul în
ministeriu, aici s'a făcut observarea
de câtră secretarul de stat, că gra-
țierea ar avē urmări stricaciōse pen-
tru sistemul-juriilor.

„Deorece și așa în procesele po-
litice (față cu acușății maghiari, se
n'telege) sunt rare verdictele, prin
cari se pronunță vinovăția, de aceea
grațierea într'un *cas așa de rar* a unui
astfel de verdict, ar face ca în viitor
să nu se mai dea decât verdictele
achitătore.”

C'un cuvânt ministeriul justiției
n'a părținit grațierea cu toate că la
acest ministeriu intrase o petițiă de
grațiere, ce au fost lansat'o prietini
lui Bartha și care, se dice, era sub-
scrisă de peste 200 mii de persoane.

Destul că Bartha fu silit să in-
tre în închisore. Dér abia a stat
24 de ore și a și fost eliberat fiind
grățiat de Majestatea Sa.

Acest prea grabnic act de gra-
țiă, ce se asigură, ar fi urmat în con-
tra părerei guvernului, care voia să-l
țină pe Bartha mai mult timp în
închisore, înainte de-al libera, este
un caracteristic *pendant*, la actul de
grațiă ce a urmat numai după patru-
spre-zece luni față cu condamnații
noștri în procesul Memorandului.

„Guvernul m'a făcut să simț
puterea sa pe-o di, ér Majestatea Sa

grația sa pentru totă viața mea”.
Cu aceste puține cuvinte a descris
Bartha istoria închisorii sale.

Ea este istoria acelor proceduri
deosebite față cu cetățenii de mână
întâi ai Ungariei, cărora li-se măsură
cu altă măsură, proceduri, cari au
dat naștere în ministeriul de jus-
țiție temerei, că în cele din urmă
nu se va mai putē dobēndi un ver-
dict de vinovăția contra unui diarist
maghiar.

În schimb însă gem temnițele de
diariști și alți condamnați români,
față cu cari juriile maghiare sunt
cu totul degagiate de acei scrupuli,
cari le fac să fiă așa de îngăduțore
în procesele, ce se intentēză, numai
fōrte rar, Maghiarilor.

N'a fost ore strămutat juriul
dela Sibiu la Clușiu pe cuvânt, că
aici între Maghiari va fi asigurată
condamnarea „agitatorilor valahii”?

Ministrul Erdelyi nu și-a mo-
țivat bine părerea de a nu se grația
Bartha. Trebuia să dice: Trebuie să
ne geneze, că o singură dată se
condamnă și un diarist ungar și și
atunci este grațiat. Ce-o se credă
lumea de justiția ungară?

Conclusele gr.-uniților și autonomia catolică.

Dela un distins membru al conferenței
trecute din Clușiu primim în grava cauză a bi-
sericeii române unite următōrea espunere:

Cetim în diare, că Primatele
Ungariei va deschide Congresul pen-
tru autonomia catolică în 11 No-
emvre st. n. anul curent; tot-odată
se face cunoscut programul afaceri-
lor Congresului.

Anume în 1-a di Primatele va
deschide Congresul cu o cuvântare
mai lungă, apoi vor fi invitați de-
putații să-și depună mandatele spre
verificare.

A doua di se vor alege: pre-
ședintele mirēn, doi notari prețesci,
și doi civili, și chestorul; după ace-
tea vor stabili ordinea afacerilor,
și „de cumva eventualele (esetleges)
proteste ale greco-catolicilor nu vor re-
cere timp mai îndelungat, Congre-
sul tot în acea di va esmite o co-
misiune mai mare cu însărcinarea
să elaboreze un nou plan de statute,
eră până se va pregăti acest elab-
orat, Congresul va fi suspendat în
funcțiunea sa.”

Români gr. uniți ce trebuie ore
să deducă din acestea? După părē-
rea noastră următōrele:

1) Că gr.-catolicii (români și ru-
tenii) nu sunt așteptați să participe
la Congres (din cauză, că nici n'au
ales deputați).

2) Că acești gr.-catolici până
acum încă nu și-au arătat protestele lor
Primatului ca cap al Congresului au-
tonomic; prin urmare

3) Că Primatele, și cei din jurul
său, nici acuma nu știu de ce na-
tură pot să fiă acele proteste și ce
desbateri se pot desfășura asupra lor.

De sine se înțelege, că aceste
presupuneri numai atunci au loc, decât
comunicatele diarelor sunt esacte.

Dér, fiind-că n'au fost nici des-
mințite, nici rectificate, trebuie să
le dăm creșmēt, și în acest cas
Români gr. uniți se vor pomeni
cu surprinderea neașteptată, că ho-
tărîrea adusă la Blașiu de episcopii
sufragani ai Metropoliei de Alba-
Iulia și Făgăraș, sub președința Me-
tropolitului, prin care s'a marcat
pozițiunea lor față de congresul au-
tonomic ungaresc, declinand parti-
ciparea la el, până acuma n'a ajuns
la mâna Primatului, séu că dōră
acea hotărîre a fost în altă formă
redactată, adecă nu ca protest
în contra încercării de a îndesa și
Metropolia gr. unită în cadrul adu-
nării regnicolare a catolicilor de
ritul latin. De-aitmintrelea nouē nu
ne vine a crede acesta din urmă,
cu atât mai ales nu, cu cât conclu-
sele conferenței dela Clușiu, anume
pentru aceea au fost prezentate Me-
tropolitului prin deputațiunea alēșă
spre acest scop, pentru ca să fiă
comunicate locurilor competente,
spre cunoscință și luare în conside-
rațiune.

Și decât aceste concluse au fost
în adevēr înaintate Primatului de
Strigoni, și prin urmare îi sunt cu-
noscutē, se pōte vorbi cu serioșitate
de proteste eventuale, adecă, cari de
aici înainte s'ar presenta congresu-
lui autonomice? Séu ar putē să aibă
loc presupunerea, că „dulcii și sin-
cerii” frați catolici, voesc să ia în
zeflemea (glumă de batjocură), totă
acțiunea fraților lor gr. catolici?

Stăm fără îndoelă înaintea unei
enigme. Tristă, neconsolabilă și plină
de grele urmări ar fi situațiunea nō-
stră, decât ne-am găsi într'o bună
dimințată în fața unei desamăgiri
amare.

Trebuie să fim lămuriti, e de da-
toria organului Metropoliei să ne dea
deslușiri positive; în cas contrar are
să urmeze a doua conferință la Clușiu,
séu aiurea.

Unul dintre Conferențiar.

Mișcarea radicală germană- națională în Austria.

Pentru caracterizarea spiritului,
ce predomină ađi cercurile obstruc-
ționiste germane din camera vie-
neză și în special al spiritului, de
care este condusă mișcarea radicală
germană națională, reproducem as-
tăđi o parte din vorbirea, ce a țin-
ut'o cunoscutul schōnerian, depu-
tatul Wolf Marța trecută cu ocașia
discușiunei asupra propunerii de pu-
nere în acușățiune a ministeriului
din cauza întâmplărilor dela Eger:

Deputatul Wolf: Se dice, că mișca-
rea radicală germană națională este pur-
tată în Austria numai de studenți,
gimnastici și alți omeni plini de tem-
perament. Cel ce afirmă acesta trebuie
să privească numai în Eger, (adecă când
o adunarea populară de astă-vară) de pe
galeria străvechiului sfat (primării) și ar fi
vădūt acolo, între cei adunați, deputați,
primari, șefi județeni ș. a. și ar fi vădūt cap
lângă cap omeni cărunți și s'ar fi convins
cum însuflețirea și mâna asupra rușinei ce
ni-s'a făcut a cuprins pe toți.

Guvernul a trimis cu diumul poli-
țiști călări, gendarmeriă și chiar și finanți
în Eger. Totă granița, în estindere de
multe miluri a fost, până la nerușinare,
despōiată de păzitorii finanți. (Iaritate în
stânga). În aceste zile ar fi fost timpul cel
mai delicios pentru contrabandiști. De aceea
plătim noi ore pe finanți, pentru ca aceș-
tia să alunge pe cetățenii paolnici și pe
nisece spurți peste piața din Eger?

Până acuma ne-am uitat franc și li-
ber — nu ohioris — peste graniță. Acuma
însă au adus lucrurile așa departe, încât,
în adevēr am fost goniti peste graniță prin
bajonetele finanților și gendarmilor aus-
triaci. Ne-a mers așa ca uriașului Antheus,
când și-a atins erăși pământul-mamă. De
nu și-lar fi putut atinge, Heracles l'ar fi
sugrumat; îndată ce l'a atins însă, puterile
i-s'au oțelit și a putut să reziste. Și noi
am atins erăși pământul-mamă, și am ajuns
le conștiința, că putem să primim franco și
liber în ochi fiă-cărnia, care din cauza
acesta ne acuse de tendințe trădatōre de
patrie, pentru-că ne simțim una, nedes-
părut legați de frații noștri în imperiul
german. (Aplause în stânga); nimic pe
lume nu pōte să stingă acest sentiment,
nimic pe lume nu este în stare, să ne rupă
de ei. Acesta s'a vădūt în Waldsassen
(comună bavareză dincolo de granița boemă).
Aici nu ne-am simțit în străinătate aici ne-am
simțit la ce-i de-un sânge cu noi, la cona-
ționali noștri, la frații noștri; decât însă
un German austriac merge la Ciaslau și
află acolo maniera sēlbatică, cu care sunt
intimpinați Germanii, decât mergi în Po-
lonia (vrea să dice Galiția), unde se plan-
tēză cunoscuta morală pe întinse latitudinii,
pe cari bucoiros le-ar aduce și la noi, cu
Jidovi și cu miștri cu tot (Viuă iaritate);
dece merge în țera Slovacilor séu în Un-
garia, el în toate aceste locuri nu se simte
acasă.

Ne-au gonit cu bajonetele peste gra-
nița. Când ne-am întors însă din Wald-
sassen ne-au primit erăși cu bajonetele.
Acesta a fost lucrul ce-l mai revoltător și
ce-l mai grōznic, ce l'am vădūt vre-odată.
Acolo am vădūt, cum ura grozavă, ce a
fost întipărită polițiștilor călări în Praga
s'au manifestat în atacurile cele mai co-
mune și josnice. (Risete în drēpta. Aplause
în stânga). Credeți D.-voștră, că o popo-
rațiune astfel maltratată se îndemnă prin-
tr'asta la patriotism? Credeți D.-voștră, că
de atata grōză dinaintea unui bajonet
cesaro-regesc omenii vor începe să cante
imnul împărătesc? (Fōrte bine! în stânga).
Astfel goniti patriotismul negru-galben din
mijlocul populațiunii, astfel creșteți și cul-
tivați ceea ce numiți tradare de patriă, ce
însă nu este tradare de patriă, ci mai mult,
aducerea aminte a fiului pierdut de casa
sa părintescă și nisuița, de a-se reintōroe
acolo.

Și decât accentuez în public, că vom
face și risca tot, ca în fine erăși să fim
reuniți cu poporul nostru german din im-
periu în mod strins, nici acesta nu este
tradare de patriă în sensul legii penale.
Fost'a dōră așa înainte de anul 1866. Ore
aceea ce a fost posibil înainte de anul
1866, în decurs de mai multe sute de ani,
să numai pōtă fi posibil după anul 1866?
Noi ne gândim — și acesta n'are a atinge
bazele Austriei de astăđi — că raportul
cu Germania ar putea să ajungă la o ast-
fel de intimitate, cum există între statele

deosebite federale ale imperiului german și între imperiu. Ne gândim, că Cislaithania ar putea să intre într'un astfel de raport cu Germania, în care se află Saxonia, Bavaria, Baden ș. a. cu imperiul. (Aplauze ironice în drépta).

Dacă nu vă place și dacă aceasta o turbură, vă spun, că aceasta este pentru Austria un pericol mult mai mic, decât năvălirea noastră federaliste (Aplauze în stânga) este un pericol mult mai mic, decât, dacă voiați să aveți astăzi în Praga un rege boem....

Despre guvern se poate dice aceea, ce a spus Goethe în „Faust“ asupra diavolului: El este o parte a puterii, care totdeauna voese răul și totuși crează binele. Ceea ce ne unesc pe noi, este ougetarea și sentimentul național, precum și simțul nostru pentru libertate, simțul, că un popor, căruia i-s'a luat libertatea și i-s'a redus și mărginit cultura sa, devine jucăria volniciei tuturor factorilor posibili. De aceea, până când unui omeni nu vor căpăta minte, o parte a reprezentanților Germanilor va trebui să rămână eschisă din această uniune, o parte, care în realitate s'a eschis pe sine prin aceea, că în lupta aceasta grea, ce o ducem, ne atacă dela spate, o parte, care a făcut servicii ca ale lui Juda și ale lui Ephialtes, în contra Germanilor.

Seim acum unde sunt inimicii noștri, și lupta trebuie înainte de toate să se îndrepteze în contra acelor, cari deși după națiune se țin de noi, au devenit trădători și ajută Slavilor în contra noastră. Căci nici-odată n'ar putea Slavii să câștige preponderanța în Austria față cu Germania, decât nu le-ar ajuta proprii lor conaționali ai acestora prin tradare națională. De aceea vom încerca puterea noastră de agitație, dând năvală asupra clericalilor, și încă o dată puterea și energia. Se întâmplă semne și minuni, mai cu seamă acolo jos în Tirol. Cine ar fi creșut cu puțință, ca acolo să se unescă partidele cu simț german și liberal? Și domni din Stiria vadă numai, cum se-și asigură mandatele lor la o bună societate de asigurare.... (Aluziune la curentul național-german, ce se manifestă și în Stiria).

Serbia în ajunul unor mari evenimente.

De toate părțile sosesc sciri, cari lasă a se presupune, că Serbia se află în ajunul unor mari și neașteptate evenimente.

Astfel „Narodny Listy“ din Praga aduce în numărul său mai nou surprinzătoare știri, că ex-regele Milan s'a prezentat, fără știrea regelui Alexandru, la Metropolitul Mihail, cerându-i din nou, ca să-l divorțeze de Natalia, deoarece el vroese să se căsătorască din nou pentru a-și menține dinastia. Regele Alexandru e bolnav, ex-regina Natalia e stérpă. Din cauza aceasta vré Milan să se căsătorască din nou. În cazul acesta regele Alexandru ar călători în străinătate pentru a-și vedea de sănătate; el și-ar rezerva numai titlul de rege, ér la Belgrad ar domni Milan sub numirea: „regele-tată“. Metropolitul încă n'a luat vre-o hotărâre în privința cererii lui Milan.

Acăsta este știrea senzațională a lui „Narodny Listy“. Ori cât de necredibilă s'ar păre ea, sunt însă mulțime de indicii, cari confirmă prepararea unor mari evenimente în Serbia.

Astfel „Lokalanzeiger“ din Berlin pretinde a ști, că în Belgrad se proiectează o grabnică modificare a constituției, în sensul căreia Alexandru Milan ar avé să fie co-regent al Serbiei. „Pester Lloyd“ de altă parte primesce o telegramă din Belgrad, în care se spune, că în capitala sêrbescă circulă știrea despre o dimisionare a Metropolitului Mihail, ceea ce pare a sta în legătură cu știrea de mai sus a lui „N. Listy“.

După căderea neașteptată a cabinetului Simici, a căreia cauză încă nici până astăzi nu e deplin cunoscută, știrile acestea își au fără îndoială însemnătatea lor. Ce-i mai mult, din sorginte vrednică de ordină se asigură, că regele Alexandru a umblat zilele trecute pe la toate casarmele, ținând

oficerilor vorbiri înfăcărâte. Acest fapt îl consideră cei mai mulți ca un semn sigur, că regele proiectează o *lovitură de stat*. Acăsta o confirmă de almintrelea și declarațiunea unui diar din Belgrad, al căruia proprietar stă în legătură apropiată cu curtea și care dice că „în cercuri bine informate se așteaptă în timpul cel mai apropiat la nise *evenimente surprinzătoare de-o extraordinară gravitate politică*“.

Mai adaugem aici, că căderea cabinetului Simici și a radicalilor în genere este atribuită în mare parte împrejurării, că radicalii au manifestat prea mare simpatia pentru Ruși, ba se dice, că chiar Austro-Ungaria ar fi lucrat la căderea lor.

La totă întâmplarea, știrile sunt grave și denotă mari evenimente.

O fidiă franceză despre raporturile dintre Ungaria și Germania.

„Figaro“ din Paris publică într'unul din numerii săi mai noi un articol subscris de cunoscutul scriitor Whist. După ce vorbește în termeni măgulitori de năvălirea contelui Baden, actualul ministru-președinte austriac, autorul articolului adaugă următoarele:

„Fără îndoială, la Berlin sunt în clar cu aceea, că bazele imperiului austro-ungar din și în și se olatină mai tare și oă o mărta lui François Iosif, care din norocire pare a fi încă departe, pactul dela 1867 va fi espus unor puternice șgduiri. Se pare, că Germania se și pregătesce pentru această eventualitate. Visita, ce a făcut-o împăratul Wilhelm II la Budapesta nu este a se considera atât ca un act de curtoisie, decât mai mult ca o *luare în posesiune a guvernului unghuresc* în privința morală. Scopul este, ca Ungaria, ca jumătate a imperiului Habsburgilor, să se alipescă cât mai strins de Germania unitară. Astfel încolțesc simburul, pe care l'a séménat politica de tristă aducere aminte a lui Andrassy, care în timpul cât a funcționat ca ministru-președinte întotdeauna a fost un neobosit admirator al prințului Bismarck și o păpușă inconștie în mâna acestuia“.

Mesagiul tronului bulgar.

Alaltăeri în 27 Octomvre n. a fost deschisă Sobrania bulgară de cătră principele Ferdinand printr'un mesagiu de următorul cuprins:

Înainte de toate mesagiul face amintire de aniversarea de deuce ani a domniei principelui Ferdinand, — aniversare, care a fost serbată în anul acesta. Mesagiul constată, că poporul bulgar a serbat cu trup și suflet acest eveniment istoric. Acest sentiment unitar dovedește soliditatea legăturilor, ce se află între popor și dinastie.

Accentuază apoi progresul, ce l'a făcut țera în decursul acestor deuce ani pe toate terenurile vieții publice, ale culturii și comerțului. Amintesc de *visitele*, ce principele le-a făcut în acest an la curțile amice, cari visite au deșteptat în el convingerea, că politica leală și înțeleptă a Bulgariei a întărit stima și simpatia străinătății față de ea pe terenul raporturilor internaționale.

Primirea călduroasă, de care s'a bucurat principele la Regele român Carol, a fost o nouă dovadă de *amicizia tradițională*, ce unesc pe cele două națiuni vecine. Raporturile amicabile cu guvernele din străinătate s'au confirmat din nou prin convențiile comerciale, ce au fost încheiate în cursul acestui an și prin înființarea agenturilor comerciale bulgare pe teritoriul imperiului turcesc. Èr pregătirea tratărilor pentru o convenție comercială cu Pôrta lasă a se spera, că *legăturile de amicitie, ce legă Bulgaria de curtea suverană*, vor avé bune influințe pentru interesele economice ale țerei.

În fine principele, indicând programul anului viitor, declară, că budgetul atât la venite, cât și la intrări se acopere pe deplin și termină cerând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor Sobraniei.

SCIRILE DILEI.

— 17 (29) Octomvre.

Curieri postali pe velociped în Brașov.

Primim dela oficiul postal și telegrafic din loc următoarea incunoscinițare: În urma măsurilor luate de direcțiunea oficiilor de postă și telegraf, în orașul Brașov, unde se pôte, și cu deosebire în părțile orașului mai depărtate de oficiul postal, ca de exemplu în Brașov-vechiu, Blumena etc., se vor introduce *curieri postali pe velociped* pentru înmânarea mai grabnică a telegramelor și scrisorilor espresse. Velocipedul, care e proprietatea oficiului de postă și telegraf, va purta inscripțiunea următoare în colorii unghuresci: „Magy. kir. távirdakézesítő“. Acest serviciu îl va îndeplini deocamdată cursorul postal Petru Medieșan. Deorece cursorul postal, la împărțirea telegramelor și epistolelor espresse, este silit a-și lăsa velocipedul în drum, ori în curte, publicul este rugat, în interesul serviciului, a-l cruța, și a nu-l instrăina ori strica.

Prima filială a „Concordiei“. Noua societate comercială română pe acții „Concordia“ din Sibiu a deschis prima filială a sa în Făgăraș sub firma: „Concordia, societate comercială pe acții, Filiala Făgăraș“. Filiala se află în edificiul „Furnica“ din piața Făgărașului, având toate articolele din sfera băcăniei, bumbăcării, lânăriei, delicatesselor, coloniale, sticlăriei, fierăriei, vinuri și vinarsuri curate. Vânzările se fac *en gros* pentru comercianți și *en detail* pentru publicul din Făgăraș și jur. Firma societății se va subscrie de d-nii Iuliu Dan, Dr. Ioan Turcu și Ioan N. Peia. — O vechiă dorință a Românilor făgărașeni așa-dără s'a împlinit. Cu mult ani înainte ei simțiră trebuința unei societăți de consum a lor, pe care s'au și încercat s'o înființeze, dér fără succes. Acum însă „Concordia“ li-a dat ceea ce au dorit. Rămâne, ca fruntașii români din Făgăraș și comitat, mai ales preoții și învățătorii să-și facă datoria, luminând poporul și îndemnându-l cu stăruință să sprijinască noua filială, procurându-și dela ea articuli trebuincioși.

Casina oficerilor. Ni-se atrage atențiunea, că în programul petrecerilor Reunionei militare științifice și de casină în Brașov, pentru anul 1897, s'a furisat o eróre de tipar. În acel program se dice: Sâmbătă în 31 Octomvre serată a casinei oficerilor (serbarea avansărilor) cu concert al muzicii regimentului. Acest pasagiu este a se cetti corect astfel: Sâmbătă în 30 Octomvre serată de bărbați (Herren-Abend) a garnisonei (serbarea avansamentului) cu concert al muzicii regimentului în sala cea mare dela Hotel Central Nr. 1. Inceputul la 7 ore 30 minute sêra.

Cărți oprite. Am comunicat în numărul de ieri știrea, că ministrul unghuresc de culte și instrucțiune publică Wlassici a mai oprit folosirea în școlile de pe teritoriul ungar a două cărți: una română, apărută în Blășiu în 1892 sub titlul: *Elemente din constituțiunea patriei*, edițiunea IV, ér alta germană intitulată: „Geographie von Ungarn mit einem kurzen Abriss der allgemeinen Geographie. Für Volksschulen bearbeitet von Prof. Dr. I. H. Schwicker. Neunte verbesserte Auflage“. E caracteristic, că ambele aceste cărți au apărut în atâtea edițiuni, fără ca ele să fi fost declarate până acum ca „periculoase“ pentru statul unghuresc. Și mai caracteristic și bătător la ochi este, că autorul cărții germane e tocmai prof. Schwicker, care ca deputat guvernamental face parte din tabăra mamelucoilor lui Banffy. „Alkotmány“ face la acăsta următoarea observare: „Nu cumva a fost oprită cartea lui Schwicker numai din cauză, că ea dă de minciună renumita vorbă a lui Banffy, după care *Copenhoga se află în Austria?* Și apoi cum s'a putut întâmpla, că ministrul de culte numai la a noua edițiune „îmbunătățită“ a băgat de seamă, că cartea lui Schwicker are tendință contrară statului maghiar? Și în fine cum s'a putut întâmpla, că între membrii partidei „liberale“, care din partea baronului Banffy a fost proclamată ca partidă „națională ma-

ghiară“, au putut să ocupe loc în deurs de ani de zile astfel de bărbați, cari chiar și încorțile de învățământ propovăduesc inferioritatea statului național maghiar?“

Nou primar al Budapestei a fost ales Markus József, vice-primarul de până acum. El va primi dela stat, după cum spune „E. s.“, ca salariu și bani de cuartir 14.000 fl. la an. Primarul de mai înainte avuse numai 8000 fl. Markus însă n'a voit să primească onorifiul post fără a i se da și un salariu „onorific“.

Secretar ministerial defraudator. Cu câteva luni înainte, secretarul ministeriului unghuresc de interne Pettko Lászlo, după ce a defraudat 15.000 fl. și pe lângă aceea a mai păgubit statul și cu alte mai multe mii de florenți, a luat-o la sănătoșa din Budapesta, fugind în München. Poliția de aici însă l'a prins și l'a trimis îndărăt la Budapesta, und vrând nevrând a trebuit să se pornescă cercetare contra lui. Resultatul cercetării este, că tribunalul a pus acum sub acusațiune pe d-l secretar ministerial pentru orima defraudării, a trei casuri de înșelătorie și a falsificării de acte. — Acestea sunt fapte de secretar ministerial unghuresc!

Concert La hotel „Europa“ va concerta Sâmbătă sêra muzica lui Gălușcă, ér Duminecă sêra capela orașenescă.

Inaugurarea monumentului dela Rêsboeni.

Președintele comitetului asociațiunii subscriitorilor pentru monumentul ridicat la Rêsboeni ne comunică următoarea

PROGRAMĂ

a inaugurării monumentului ridicat la „Rêsboeni“ din inițiativa și cu subscrierile corpului oficeresc al Regimentului XV, care pörtă gloriosul nume al acelei localități istorice.

I. Desvălirea solemnă a monumentului se va face la 27 Octomvre anul 1897.

II. Vor fi invitați la serbare:*) a) Inaltele autorități ale țerei; b) Epitropia Sf. Spiridon din Iași, care a cedat locul pentru monument; c) Autoritățile județene, comunale și clerul din comunele vecine și dela mănăstiri; d) Școlile sătesci din comună și din cele învecinate, pe cât posibil prin delegațiune de școlari și învățători. e) Academia română; f) Ateneul român; g) Diversele societăți culturale române; h) Pressa română; i) Delegațiunea școlilor secundare din județ; j) Delegațiunea Universităților române studenți și profesori.

III. Invitații și Onor. Delegațiunii vor asista în ziua de 27 Octomvre la orele 9 1/2 a. m. la *panachida* ce se va celebra la mănăstirea Rêsboeni, pentru *Marele Domn Stefan-cel-Mare* și pentru eroii căzuți în gróznica luptă din jurul mănăstirii.

IV. La ora 1 1/2 p. m. invitații și delegațiunile vor pleca dela mănăstire, în procesiune, spre monument.

V. La sosirea procesiunii, ea va fi primită de domni oficeri și de întreg regimentul înșirat în front spre fațada monumentului.

VI. Imediat se va face sfințirea apei la treptele monumentului. Botezul cu aghiasmă se va face însă în urma desvălirii monumentului, după discursul d-lui V. A. Urechia.

VII. Discursurile oficiale: a) Al d-lui V. A. Urechia, președinte de onore al asociațiunii subscriitorilor pentru monument; b) Discursul delegatului guvernului; c) Al d-lui căpitan Popovici, în numele dd. oficeri ai regimentului; d) Discursurile ce vor fi mai înainte anunțate de vre-un domn delegat.

VIII. La momentul când, la semnalul dat, d-l sculptor Const. Hegel va face să cadă vëlul de pe monument, trupa va prezenta arma și muzica va intona imnul național.

IX. După fiăcare discurs, delegatul, care l'a făcut va depune coróna pe piedes-

*) Spre a merge cineva la Rêsboeni, trebuie să trecă prin orașul Piatra (N.) și de aci cu trăsura (26 chilometri) pe o mînănată sosea.

talul monumentului. Aceste corône se vor conserva apoi pe murii interni ai mănăstirei Răsboeni. La 26 Iulie, al fiicărui an toate corônele vor împodobi din nou monumentul întregă și, și domni învățători din comună vor avé grijă să organizeze anuale serbări comemorative în acea zi, cu ajutorul delegatului regimentului de Răsboeni.

X. După terminarea discursurilor și depunerea corônelor, d-l V. A. Urechia va da lectură procesului-verbal al solemnității dresat în trei exemplare. Unul din acestea va rămâne în conservarea Arhivei regimentului XV de Răsboeni; al doilea se va încastra și conserva pe murii bisericii mănăstirei și al 3-lea la Instituțiunea Urechia din Galați.

Tôte trele aceste procese-verbale vor fi semnate de persoanele de față. Exemplare facsimilate se vor împărți la doritori.

Avansări în armata comună. „Monitorul oficial” militar din 28 l. c. publică nouele avansări în armata comună. Între alții au fost avansați și următorii Români:

La gradul de locot.-colonel în infanteria au fost avansați: Ignatie cavalier de Iacobici reg. inf. 50, Paul Munteanu 31, Mihail Șandru 96.

La gradul de major: Ciriaco Băcillă 50, George Popovici 37.

La gradul de Căpitan cl. I: Emanuil de Pilat 67, Iulian Brote 59, Alexandru Robb 19.

La gradul de locotenent: Alexandru Ioanovici de Pogănești 76, Iosif Todescu 21 bat. vên., Nicolau Constantinoviciu recte Stupariu 79.

La gradul de sub-locotenent: Eugen Gontean 23 bat. vên., Eugen Caplan 58, Alexandru Vladu 42, Ioan Morariu 7, Rudolf Seceta 80, Alexandru Nemeș 81, Frederic Florian 25, Vicențiu Șindelar 58, Victor Beran 51, Ioan Calic 73, Nicolau Giurgescu 23, Gabriel Penciu 59, Octavian Papp 14.

La cavaleria a fost avansat ca locotenent, sub-locotenentul Constantin Popovici reg. 5 hus.; la gradul de sub-locot. a fost avansat aspir. de off. Viotor Brabeș reg. 7 drag.

La artileria au fost avansați ca sub-locot.: Petru Jucu și Adolf Florian.

Major-auditorul Mihail Bălăban fu avansat la grad. de locot.-colonel.

Dintre medicii militari au fost avansați între alții următorii Români: Iulius Mureșianu la grad. de medic. de stat major (Stabs-arzt). La Medic de regiment a fost avansat Nicolau Vraciu.

La honveđime au fost avansați între alții la gradul de căpitan cl. II: Anhidim Soldea 24, căpitan cl. I: Nicolau Popovici 22, locotenent: Cornel Juța 7. sub-locot.: Virgil Chețan 17, Stefan Brancovan 8, la cavaleria locotenent: Pius Gedeon 1.

Medic de regiment cl. I a fost avansat Dr. Emil Ioanovici.

În rezervă la gradul de medic primar au fost avansați: Dr. Vasile Maximovici și Dr. Alesandru Fodor.

Renitența Bulgarilor în Dobrogea.

Cetitorilor noștri le este cunoscut cazul ivit la școala bulgară din Tulcea. Guvernul român, vedând, că direcțiunile școlilor bulgare din Dobrogea nu respectază nici legea instrucțiunii și nu se supun nici regulamentelor școlare, le-au avertizat energic să se supună dispozițiilor legale, ocaf la din contră li-se vor închide școlile.

Direcțiunile bulgare s'au obligat, că se vor supune cerințelor legii, dăr n'au făcut-o. Acosta au constat-o mai târziu revisorii școlari și inspectori trimiși în anchete.

Guvernul atunci a însărcinat din nou pe revisorul din Tulcea să inspecteze școlile bulgare de acolo și să le someze a intra în legalitate. Revisorul din Tulcea merse să facă inspecțiunea ordonată, dăr a fost împedat de membrii comitetului școlii

bulgare, ba chiar insultat în exercițiul funcțiunii sale. Un Bulgar a amenințat, că deocă va mai călea un inspector pragul școlii, îl va întâmpina cu revolverul, oă nu admit nici un amestec în educațiunea privată a copiilor lor și oă legea și regulamentele sunt barbare. Revisorul în urma acosta a trebuit să se retragă.

Guvernul în fața acestei renitențe a luat noué măsuri severe, însărcinând pe inspectorul general al învățământului primar să facă o strictă anchetă și să raporteze de urgență.

Ancheta a constatat triste adevăruri. Mai întâi, nici unul din regulamentele școlare decretate în ultimul timp, nu se aplică în școala bulgară din Tulcea. Acosta instituție trăiesce de ani în afară de legi. E oă și cum autoritățile școlare nu ar exista pentru dânsa.

În ce privește instrucțiunea copiilor, foarte puțin din ei știu românește.

Prefectul Nenișescu, la o vizită ce a făcut școlii, din 45 de elevi într'o clasă, n'a găsit de cât 5 cari șoiau românește.

Ancheta a constatat ceva mai mult de cât atât: limba română nu se predă de cât în clasele a 3-a și a 4-a, în cursul primar, și numai un număr restrins de ore.

De asemenea, s'a confirmat faptul, odinoră constatat în mod oficial de un revisor, oă hărțile geografice, cari se găsesc în școala, fac din Dobrogea o parte integrantă a principatului Bulgariei.

Odată cu aceste grave abateri de la legile și regulamentele școlare, ancheta a dovedit esacte toate plângerile formulate de revisorul școlar, în telegrama, care a provocat ancheta.

Epitropii și profesorii bulgari au declarat, că consideră principiul obligativității învățământului ca protivnic naturii umane și că ei înțeleg să dea copiilor lor instrucțiunea și educațiunea ce vor, nu aceea ce li-se impune de legile românești. Tôte faptele acestea au fost consemnate într'un raport amănunțit, care a fost prezentat ministrului școlilor de ambii inspectori.

Se asigură, că ocaziunea anchetei inspectorii au căpătat formale asigurări din partea epitropilor și profesorilor bulgari, că se vor conforma în viitor legilor. Dăr nu se pôte nimeni încrede în aceste promisiuni și se șice, oă guvernul luând cunoștință de actele acele de renitență și de nesupunere, ar fi hotărât de a închide toate școlile bulgare din Dobrogea.

Culmea protecționismului. Bulgarii vor să dovedeșcă, oă sunt cel mai protecționist popor din lume. Guvernul bulgar publică, de curând, următoarea ordonanță:

„Toți funcționarii și amployații statului județelor și comunelor, precum și toți aceia cari primesc apunamente lunare dela aceste autorități, sunt obligați a purta, în serviciu, îmbrăcăminte și încălțăminte națională. Hainele și botinele amployaților precum și chipiile jandarmilor vor trebui să fiă confecționate în țără din stoffe și piei naționale.”

„Fabricanții de stoffe și pielării au vreme până la sfârșitul lui Octomvrie de a-și alege o marcă de fabrică, care nu va lipsi pe nici una din produsele fabricilor lor, pentru ca aceste produse să fiă taxate de naționale. Funcționarii vamali sunt datorți de a opri la graniță ori ce fabricate străine, care nu vor purta una din mărcile naționale înregistrate. Negustorii vor trebui să arăte funcționarilor factura regulată, certificând origina națională a obiectelor vândute.”

Bulgaria devine deci, dintr'o lovitură, paradisul funcționarilor. La porța ministerelor, prefecturilor, primăriilor, un adjutant de gardă, va fi ținut să inspecteze ținuta omenilor. Funcționarii vor trebui să ridice picioarele și să dovedeșcă, oă au oisme cu marcă, să-și desbumbă surtocele și să ouberse stampila națională. De nu, amendă.

Mulțămită publică.

Profund mișcată de numărôsele condoleanțe primite cu ocazia încetării din viață a prea iubitului și neuitatului meu soț Nicolae R. Danilescu, viu a-mi exprima mulțumirile mele sincere tuturor prietenilor și cunoscuților, cari au binevoit a se asocia la marea mea durere.

Profit de acosta circumstanță pentru a mulțumi în deosebi ministrului Domeniilor și societății „Progresul Silvic” din București, cari prin delegațiunile trimise, au adus ultimul onor rămășițelor mult regretatului meu soț.

Hațeg în 27 Oct. n. 1897.

Septimia N. R. Danilescu.

ULTIME SCRIRI.

Viena, 28 Octomvrie. Deputatul Wolf a declarat, că în ședința de astă-sără se vor întâmpla scandaluri, cum nu s'au mai pomenit în lume.

Față cu propunerea de erî a lui Javorski, de-a se țină de astăzi înainte și sara câte-o ședință, deputatul Dr. Stransky, unul dintre conducătorii deputaților cehi, se exprimă înaintea unui țiarist astfel: Prin propunerea lui Javorski situațiunea nu s'a schimbat. După părerea mea, pactul va fi votat în Austria cu mare majoritate, deore-ce mulți dintre opoziționali fac obstrucțiunea numai în contra guvernului și a ordonanțelor pentru limbă, pactul însă îl vor vota. Chiar și marii proprietari liberali vor vota pactul. Cestiunea provisorului, după părerea mea, va fi rezolvată în câteva zile.

În privința provisorului pactului de-almintrelea e generală convingerea, că până pe la mijlocul lui Noemvrie el va fi votat și din partea parlamentului austriac.

Viena, 29 Octomvrie. Ședința de erî sara s'a început cu cetirea proiectului de lege privitor la prolongirea provisorică a pactului. Primul vorbitor a fost Lecher, care a vorbit contra proiectului până la 3 ore dimineța neîntrerupt. Vorbirea încă nu și-a terminat-o. Mulți dintre deputați dormiau pe bănci.

Literatură.

În stabilimentul grafic al d-lui I. V. Sococ din București (Strada Berzii 59) a eșit de sub tipar: O espedițiune română în Africa, de Dimitrie N. Ghica (Comănești). Este un volum elegant, de peste 200 pag. cuprinzând numeroșe ilustrațiuni și 1 hartă. Opal e dedicat de autor Majestății Sale Regelui Carol. — D-l Dimitrie N. Ghica și fiul d-sale au fost cei dintâi Români, cari au întreprins o călătorie în Africa. Raportul amănunțit, ce-l face d-sa asupra acestei călătorii în opul pe care-l anunțăm, este de tot interesul. Un exemplar costă 8 lei și se află de vânzare la toate librăriile din România.

„Fôia Pedagogică”. Apare la 1-a și 15-a a fiă-cărei luni în Sibiu. Redactor: Dr. D. P. Barciuanu, Nr. 20 (an I) are următorul cuprins: Isvora de venit pentru învățători, de D. Comșa, (Urmare și încheere). — Proiect de regulament pentru bibliotecă, de Sim. Popescu. — Din literatura școlară, — Informațiuni. — Felurimi. Abonamentul pe un an 3 fl., 1/2 an 1 fl. 50. Pentru România pe an 10 lei.

În Tipografia archi-diecesană din Sibiu a apărut: „Abecedarul maghiar pentru școlile elementare popor” alede Mateiu Voileanu asesor consistorial și Petru Bodî director la școlile elementare de stat din Sibiu. Acest abecedar este însoțit la

urmă și de un vocabular al întreg materialului cuprins în el Prețul 25 cr.

Merinde dela școlă seu învățători pentru popor. culesse din țiarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa. Este de-a-seemenea o carte voluminôșă, cuprinzând 289 pag. form. mare 8°. Prețul 60 cr. (plus 5 cr. porto). Când a eșit acosta carte de sub tipar, toate țiarele noastre s'au grăbit a arăta importanța și valoarea ei, scriind recensiuți cât se pôte de favorabile. Prin istorisirii ușore și forte plăcute se combat diferite scăderi, se propagă morală și se dau învățători prețioșe cu privire la diferite cestiuni economice, igienice, industriale, comerciale și alte multe. Din bibliotecile populare mai ales acosta carte n'ar trebui să lipsescă.

DIVERSE.

Practic. Cestiunea șoarelor este regulată de mult în Abesinia, pentru amândouă părțile. O mamă etiopiană, sub nici o împrejurare, nu pôte cerceța pe fiica ei în decursul unui an după măritare. Chiar și după un an de țile nu se prea cuvine să-i facă visite dese și mai lungi, oă se nu apară, oă sôra se amestecă prea mult în trebile tinerei părechă.

Nebuniă de sărăciă. Un nenorocit, care părea destul de miserabil, după îmbrăcăminte, se aruncă cu furie Vineri sara, sub rôtele tramvaiului, oare trecea prin piața Trinité din Paris. Agentul de poliție care era de serviciu în acel punct, avu norocul, ca să pôte scôpa de o môrte sigură pe nenorocitul desperat. Conduc la postul de poliție din apropiere, nenorocitul fu întreat: — Pentru ce ai voit să te omori? — Fiind-că sunt doborât de miserie, răspunse necunoscutul. N'am mâncat de două țile.

Magistratul examinând în urmă cu atenție pe nenorocitul doborât de miserie, constată, că îmbrăcăminte lui deși murdară, plină de noroi și cu totul în desordine, nu arată atât de mult lipsa, pe cât ea indica nepăsarea și neingrijirea. În adevăr, costumul, pe care îl purta necunoscutul, eșia din atelierele celui mai bun oritor din Paris și era murdar numai din cauza neingrijirii acelei, care îl purta.

Magistratul întrebă atunci pe necunoscut cum se numește. Drept răspuns, desperatul îi întinde o carte de vizită cu numele: Vicomte de X... strada Prouy. Mirat de acest lucru, oomisarul începe un nou interogator și se convinge pe deplin, că necunoscutul era lipsit de facultățile mintale. Nenorocitul vicomte, avea nebuniă de-a se crede cu desăvârșire sârac.

Cu tôte, oă avea o avere evaluată la câte-va milioane, vicomtele de X... nu avea nici-odată parale asupra lui. Când rudele lui îi oferea biletele de bancă și poli de aur, el ardea biletele și asvirlea aurul pe ferestră strigând: — Nu voi, oă să vă bateți joc de mine. Încetaș cu batjocura. N'am ce să fac cu aceste hărții și jetone fără valoare. Știu forte bine, oă sunt un nenorocit. Convins astfel de sărăciă lui, nenorocitul tînăr se lipse absolut de cele necesare și adese-ori nu mânca țile întregi. Când afirmase oomisarului, că nu mâncase de două țile, vicomtele de X... spusese purul adevăr. Nenorocitul monoman a fost condus la infirmeria specială a inohisorilor și în același timp familia milionarului-sârac a fost avisată.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

IMITAȚIA OPRITĂ. * Pentru fumătorii de țigări! *

 este cea mai curată, subțire și totuși tare
 Hărțiă de țigări,
 fără glicerină.
 Patent 3 cr., Club-Exquisit 2 și 10 cr.
 Se află și tuburi de țigări din hărțiă
 CLUB.
 Vânzare en gros la
 Iulius Müller Nachfolger,
 Brașov.
 (34)

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Octomvre 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.85
Renta de corone ung. 4%	99.70
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.60
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.90
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.60
Bonuri rurale ungare 4%	97.55
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	155.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	139.50
Renta de hartie austr.	102.15
Renta de argint austr.	102.25
Renta de aur austr.	123.10
Losuri din 1860	113.50
Actii de ale Bancei austro-ungara.	950.—

Actii de ale Bancei ung. de credit.	387.—
Actii de ale Bancei austr. de credit.	353.—
Napoleonori	9.52 1/2
Marci imperiale germane	58.77 1/2
London vista	119.65
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.45
Note italiene.	45.11

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Octomvre 1897.

Banenota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.48
Argint ror an. Cump.	9.43	Vënd.	9.45
Napoleon'ori. C mp.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.63
Ruble Rusescoi Cump.	126.	Vënd.	—
Marci gemane Cump.	53.50	Vënd.	—

Faceți comande la Denumit de Direcția COLECTORUL PRINCIPAL, Loteriei de clasă r. ung. priv.

Mészáros Miklós, Budapest, Nádor-utca 5, Cutia postei 237.

Pentru losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. privilegiată.

Depunere fixă. Șanse mari. Cel mai mare câștig event. **1 Milion corone.**

Tragerea Loteriei I. clasă în 11 Novembre 1897

La comande se se trimite cu mandat postal:

Los întreg,	jumătate,	a patra parte,	a opta parte
fl. 6.—	3.—	1.50	—75

Listele apar în gazete. — Lista oficială se trimite fie-cărui jucător la 8 zile după tragere. — Planul oficial gratis.

3 J. GRÄF & COMP. 3
giuvaergiu,
Nr. Strada Porții Nr. 3

Asortiment bogat de **GIUVAERCALE,** obiecte de aur și de argint.

Asortiment de obiecte foarte frumoase în argint de China. Numai obiecte solide cu prețuri ieftine, pentru care garantăm.

Efectuăm: **LUCRĂRI NOUË,** suflat cu aur și cu argint, **REPARATURI,** precum și gravure în metal.

Esecutare ieftină, prompt și solidă.

GRÄF șefu principal, a fost mulți ani conducătorul firmei Ad. Resch.

1391.8--10

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu **diplome** și cu **medaliă de aur** la espoziția din **Cairo 1895** și la espoziția de medicamente din **London 1896.** — Analizat de medici și aplicat în spitale cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă lute orî și ce vătămare a corpului, așa ca **șoldina, reuma, ischia, astma** și altele.

Durerea de dinți și cap, o alină în cinci minute.

Prețul unei sticle cu instrucția folosirei **1 coronă;** sticla mai mare **2 corone 40 fileri.**

Depou principal în **BUDAPESTA** la farmacia **D. Török József** Király-utoza Nr. 12 și **D. Dr. Egger A.** Váci körút Nr. 17, se mai află la toate farmaciile din capitală, și la cele mai multe din provincie cum și la Producătorul:

Widder Gyula,

farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 126.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Se află în **Brașov** la farmacia **D-lor Kelemen Ferenz,** Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1372,12--20.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetă al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprieă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununii** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură,** care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai,** precum și un **car funebru** vênët, pentru **copii,** precum și **cioclii.**

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin,** i au asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

14—*

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpăra în librăria **Nicolae Ciurcu** și în tutungeria **M. Gross.**

Fie-cărui jucător i-se asigură discreția strictă!

Pe câtă vreme vom mai avé în deposit, vindem

Losuri de loteria de clasă ung.

cu prețurile originale.

Șansele de câștig sunt de tot mari, căci după planul loteriei din 100,000 losuri, ce s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare tot al doilea los câștigă.

Câștigul cel mai mare este un milion corone,

și cel mai mic tot câștigă **mai mult** ca prețul losului.

Pentru tragerea primă recomandăm los întreg original à fl. 6. 1 jumătate los original à fl. 3.—, 1 a patra parte los original fl. 1.50, 1 a opta parte los original à fl. —.75 cr.

Casa de bancă
JACOB L. ADLER & FRATE,

Brașov, Piața principală Nr. 1.

(1400). 5-8